

Terepmunkanapló

Sziget 2014

Kulturális antropológiai expedíció a Szigeten
(2014. augusztus 11-17.)

Pap Viktória
Budapesti Corvinus Egyetem

Hétfő

Délelőtt 11 óra után indultunk neki a becsekkolásnak, amiből sokat sejtető módon 15 órás sátorfelhúzás lett. (A táv kb. 1 km.) A hőség és a magas páratartalom alapvetően volt elviselhetetlen. Így a csomagokkal megrakott beköltözni vágyó populáción még a kezdeti lelkesedés ellenére is percről percre vált érezhetővé a nem csak a csomagjaink vannak tele érzés. (Mindezek ellenére semmilyen konfliktust, atrocitást nem tapasztaltunk.) Ezekben a körülményekben nem segített senki. Sőt, az amúgy "normál" alapadottságai a szervezésnek kihívásokkal teli akadálypályának hatottak. Igaz ez még csak a -1. nap, de azért jól esett volna ha a VIP gyorsító-sávban nem fél méter széles, kordonokkal teleékelte hullámvasúton kellett volna átverekedni magam, később pedig ha egy kánikula elleni ingyenvíz, vagy bármilyen frissítő lehetőség (pl. vízpermet, ventilátor) szembejött volna. (Később, az első napon beindult kettő vizes, ventilátoros légkondi.) De nem lett volna kevésbé segítő szándékú, ha a festipay konténerek nyitva lettek volna kellő számban, és nem kellett volna egy órát a tűző napon sorban állni azért, hogy utána megint sorba állhassunk vízért. Ezt a hiányt némiképp pótolta az egyik legjellemzőbben megfigyelhető Sziget-szokás, a vizipisztolyozás. Ez egyébként nyilvánvalóan nem csak a testhűtésre, vagy a gyermeki én kifejeződésére, hanem ismerkedésre is alkalmas olcsó játék.

A Sziget egyébként véleményem szerint tele van baleset-forrásokkal. Ilyenek például a kiálló vasak az aszfaltból vagy a vizesblokkokban lévő érdekesen elhelyezett konnektorok. Ez utóbbi különösen érdekes, hiszen az áramhíjas kempingekben rá-rá jár a szegény 21. századi, nem csak hajszárítás céljából. (A harmadik naptól már teljesen természetessé vált, hogy míg a férfi zuhanyzós konténerekben párhuzamosan mosakodnak meztelen férfiak és mosnak fogat lányok, a tükrök mellett külön sorban várakoznak az emberek telefont tölteni.)

Na de a vendégek látszólag mit sem törődnek ezekkel a nüánsznyi balgaságokkal. Itt fesztivál van és kész! Szigetto. Anarchia, káosz, dzsuva, boldogság. Bárkinek. Például több gipszelt, kerekesszékes fesztiválózóval találkoztam, de látható idősebb korosztály is (sacra a 60+ig), vagy egészen kisgyermekes családok, olykor megspékelve egy-egy kutyával.

„...több kerekesszékes fesztiválózóval találkoztam, de láthatók egészen kisgyermekes családok...”

A Szigeten a legnagyobb hiánycikk egyértelműen a működő wifi és az áram. Dehát 220 felett biztosan elhagynánk a valóságot. Pláne még ha wifi is lenne. „Welcome to the Island of freedom”!

„Welcome to the Island of freedom!”

Otthonunk a Siesta kemping alapvetően cáfol rá (vagy legalábbis ad új értelmet) a "Nomen est omen" latin megmondásra. Ugyanis se nem kifejezetten spanyol, se nem pihenős. Ránézésre például legalább annyi holland lakó van, mint spanyol-ajkú, és a közvetlen szomszédban található tucctucc bulihely, ahol aztán megy a szeletelés napszakra való tekintet nélkül, könnyedén kereszteli át Fiesta kempingre.

„...a közvetlen szomszédban található tucctucc bulihely...”

A sátrak elhelyezése hektikus (Mint egyébként minden a Szigeten.), azonban sok társaság alakít ki úgynevezett sátorköröket, és szokássá vált az ilyen közösségi tereket jól megdíszíteni. Azzal, ami éppen van. (WC papír, sörös poharak, zászlók stb.)

„Azzal, ami éppen van.”

Jelenleg (még) a Szigeten feltűnően kevés a magyar. Így hát az a kevés feltűnően örül a másoknak. Teheti is, mivel könnyű felismerni egymást. Egyrészt mert a legtöbbjük a személyzet valamely tagja, esetleg celeb avagy/és túl konzolidált. Se egy jelmez, se meztelenség.

„Se egy jelmez, se meztelenség.”

Kedd

A másnap még nem a teljes asszimiláció napja. A felderítés is mondhatni még csak most kezdődik igazán. McDonald's az van!

„McDonald's az van!”

Elhatároztam, hogy introspekcióval megfigyelem azt is, hogy hogyan asszimilálódok, hogyan változnak az attitűdjeim. Nekem ez az első igazi szigeteléselem. Eddig csak koncertekre, egy-egy bulira látogattam ki. Ezért nyilván nem a Sziget-ellenes táborba tartozom, de azért vannak fenntartásaim az “én és a Sziget” vonatkozásában. Eddig számomra ez itt luxusárákon, ugyanakkor nomád körülmények között folytatott féktelen, eszement őrjöngés.

„Introspekció”

A crew pass viszont (és egyben az, hogy magyar vagyok) már a második nap világos, hogy minden kaput kinyit. Mondjuk extra kötelezettségekkel is jár, mert többször is előfordul egy nap, hogy megszólítanak különböző segítségkérés miatt. Például merre van a Magic Mirror (véletlenül pont tudom), vagy hadd telefonáljon már a telefonomról, mert lemerült (...) és elveszítette a többiekét ésatöbbi.

„A crew pass...minden kaput kinyit.”

Az első jelenet, ami a “hajnali” Szigeten fogad, arra enged következtetni, hogy bár én még inkább csak kutató vagyok, a buli már elkezdődött, és mások már tényleg beköltöztek. (Ez a szó itt teljesen mást jelent, és sejtésem szerint mindenkinek máskor érkezik el.) Naszóval! Két félmeztelen srác jön velem szemben sörrel a kezükben, mikor arra leszek figyelmes, hogy az egyik elkezd ugrálni egy faágról lógó vörös, női paróka után. Én hiszek a találkozásokban! Szóval a jelek szerint volt ereszdelahajam.

De vannak máshogy bulizó emberek is. Pár perccel és méterrel később láttam pl. egy a tűző napon! fekvőtámaszozó srácot is. (Nem tudom mit tolt. Minimum 12 óra alvást. De nem itt.) Egyébként erre a fesztiválra nem annyira jellemző, hogy az egész évben erre gyúrunk típusú csajok és pasik kedvence legyen, de hát azért látni egyet-kettőt.

„...egész évben erre gyúrunk típusú csajok és pasik...”

Reggel egyértelműen többen vannak a gyümölcsös és a palacsintázó előtt mint a nagyszínpadnál. Pedig egy db banán 250 Ft!!! Ez számomra itt a valutaárfolyam fokmérőjévé vált. Ráadásul a banán motívum az egész Szigetet végigkísérte. Itt voltak például a banánjelmezesek. Már a második nap többeket láttam így flangálni. Kedvenc jelmezem volt. Befogok egyet szerezni! De láttam felfújható banánnal a hátán táncoló srácot is.

„...a banán motívum az egész Szigetet végigkísérte.”

Az iszonyat áraknak szerintem egyedül a közelben található Auchan örül. Ami egyébként hangulatban kezd hozzánőni a Szigethez. Mivel alkoholt nem lehet bevinni, sokan itt beforeoznak.

Mai feladatomból volt, hogy felderítsük a VIP részlegben található sajtós konténert. Első blikkre (haha) itt is többségében voltak a külföldiek. Az áram kétszer távozott körünkből, a wifi pedig végig akadozott. Szerintem a sajtósok is bulizni jönnek. De csak mert a szervezők így akarják. A sajtó-társadalom alapvetően itt inkább az online újságírókat és a fotósokat fedi.

Egyébként folyamatosan foglalkoztat a kérdés, hogy miért egyértelmű, hogy a szabadság a fő hívószava a fesztiválnak, ami ugye elég szubjektív fogalom. Azt, ami itt van én személy szerint inkább az örület szóval (vagy legalábbis az emberek konformitási hajlandóságának teljes hiányával) jellemezném, ami sajnos szintén ezer konnotációval bír. A normális és az átlagos itt teljesen új értelmet nyer. Egyszerűen más az inercia-rendszer, mint a külvilágban, ami valószínűleg a legnagyobb bája a Szigetnek. Asszem fel is adom. Szubjektív valóság van. És ennek valószínűleg a Sziget a közepe.

„vagy legalábbis az emberek konformitási hajlandóságának teljes hiánya...”

Szerda

A délelőtti megbeszélést követően ismét a sajtósokhoz igyekeztünk terepre. A 10-22-ig nyitva tartó bodega 10 után még ugyan nem nyitott ki, de már háromszor annyian tömörültek előtte, mint amennyi hely rendelkezésre állt. Mivel lehetőségünk sem volt asszimilálódni, továbbálltunk az internet-sátorba.

Az internetezés itt meglepő módon működött. Még áram is volt. Egészen 20 kerek percet tudtam a gép előtt ülni, mikor odajött hozzám a felügyelőfiú, és a "You reached the time!" szigetközi tájszólású mondattal visszarántott a valóságba. E röpké idő alatt próbáltam figyelni a netezőket is. Legtöbbjük facebook-ozott. A velem szemben ülő angol lány a fiútestvérével skype-olt. Érdekes volt látni, hogy a beszélgetés után elsírja magát. Csak két opció járt a fejemben a túlcorduló érzelmek magyarázatára. Vagy régebb óta távol van, mint ahogy ezt a Sziget kívánná, vagy valamitől másnapos.

Délután felderítést tartottam a szomszédos, frissen megnyitott Colosseumban, ahol egyedül is boldog arcok szeretik az életet elektronikus zenére. Itt aztán volt minden. Jelmezek, kiegészítők, vizigéppisztolyos csata, hintőporos lányok, harci kutya, dzsangát tekerő srác, feketék és persze narancssárgák (na meg fekete narancssárgák).

„...hintőporos lányok, harci kutya, dzsangát tekerő srác...”

Az egyik tag közülük odajött hozzám beszélgetni. Nagyon tetszik neki a Sziget, most van először. Az árakat normálnak véli, de szerinte kevés az elektronikus zene. Hollandiában inkább tematikusak a fesztiválok, leginkább house és drum and bass. Haverokkal jött, és sátraznak egész héten.

A helyszínnel szembeni hinta-installációk látszatra és funkcionálisan is a "colossális" buli részei. A fából, raklapokból összerakott hajón ütemre hintázott a bulizó nép.

„...ütemre hintázott a bulizó nép.”

Aztán a szintén szomszédos Magic Mirror sátorból nem túl decens módon, viszont annál kevesebb meglepődést kiváltva előkerült egy transzvesztita is, az egyetlen ember a Szigeten, aki túsarkút viselt.

„...az egyetlen ember a Szigeten, aki túsarkút viselt.”

Introspekciós kalandom harmadik napján már inkább felnőtt vidámparknak látom a Szigetet. Egy elég egyedi terápiának a külvilág gyötrelmei ellen.

Este a nagyszínpadnál a VIP részleget próbáltam feltérképezni. Bár egészen közel lehet itt kerülni a színpadhoz, a kerítés olyan magas, hogy csak a két méter feletti magassággal rendelkezők élvezhették a látványt is. (Úgy látszik, ez a 220-as probléma végigkíséri a Szigetet.) Mindezek dacára, és hogy nem esetem a meghallgatott zene, a koncert végére már én is rockstar akartam lenni. (Introspektálva!)

...a koncert végére már én is rockstar akartam lenni.”

Aztán úgy döntöttünk átcsapunk a plebszhez, és belevetettük magunkat a többeszes tömegbe. Felejthetetlen. Tömény fűszag végig, őrjöngve ugráló alakok, sötétség, a talaj pedig a gödröktől és a szeméttől életveszélyes. A csodával határos módon (igaz fél óras menetidővel) átkerültem úgy a színpad másik oldalára, hogy csak egyszer ugrottak a lábamra. Akkor viszont nagyon. Ekkor döntöttem úgy, hogy kevesebb emberre lenne szükségem, és elindultam kifelé a Szigetről. Amikor a hídra értem előttem páran kiszúrták a sötétben, hogy valaki van a vízben. A legtöbb ember továbbment. A maradék fotózott. Látva a hajó szélébe kapaszkodó, evickélő férfit, felhívtam a 107-et. Közben szóltam másoknak, hogy hívják a biztonsági őreket is. A diszpécserrel több percen keresztül kellett tartanom a vonalat és tájékoztatást adni a történésekről, amíg kapcsoltak egy rendőrt, felírták a nevemet és küldték a vízi-rendőröket és -mentőket. Míg vonalban voltam, a srác elengedte a hajót és elkezdett úszni a sodrással. Olyan volt, mintha valami után úszna a vízben. Az emberek csak huhogtak, meg megjegyzéseket tettek az illetőre. Áthaladt a híd alatt a sodrással, és valamilyen úton-módon a parti bokros részen landolt. Ekkor már rohantak a biztonságiak is. A szakadt inges, félig lemeztelenedett srác amúgy egy teljesen jól szituált, értelmes, 30-as férfinak tűnt. (Már ha van ilyen.) De minden valószínűség szerint minimum ittas volt. Karszalagja is volt. A híd másik oldaláról tovább szemlélve az eseményeket már elkezdtem fotózni, látván, hogy a segítségére igyekeznek, és

szerencsére kikötött a parton. Itt már elillant a tömeg és csak a biztonságiak parancsnoka, meg én maradtam. Először a vízi-mentők érkeztek meg. Látszólag kedvesek voltak az illetővel, ellenben a közben megérkező vízirendőrökkel. Fogalmazzunk úgy, hogy „erélyesen” kérdezték a srácot percekig, vízbekerülésének körülményeiről. De ő sajnos nagyon nem tudta. Ekkor szólt az egyik biztonsági őr, miközben kellemesen az arcomba világított, hogy tegyem el a telefonomat és ne csináljak felvételeket. A rögtönzött helyszíni kihallgatás során valami „belökték a vízbe” sztori is előkerült a srác részéről, de a rendőr közölte, hogy az emberölési kísérlet, mire ez a vonal látszólag elsikkadt. A helyszíni intézkedés végén a srácot a mentőcsónak vitte el rendőri kísérettel. Időközben mellém került egy önkéntes Sziget infos tag, aki elmesélte, hogy vasárnap hollandokat látott ugrálni ugyanitt a Dunába. Azt nem vette észre senki.

„A helyszíni intézkedés végén a srácot a mentőcsónak vitte el rendőri kísérettel.”

Hát jól elindultam a nagyszínpadtól a nyugalomba mondhatom. Rockstar-ból az életmentő életérzés felé. És azt hittem, hogy itt már tényleg vége. De nem. A bejáráthoz vezető utca szélén tűz-akrobata lány kéregetett mutatványával Sziget napijegyre valót. Mígnem megjelent egy vízpisztolyos srác, azzal a felkiáltással, hogy tűz van, és hevesen oltani kezdte a szerkezetet, míg a lány ruhája valóban lángra nem kapott. Szerencsére csak kis időre.

„Tűz van!”

Pár méterre később egy fiú és egy lány volt szintén kikartonozva. Szigetelni szerettek volna. Teljesen értelmes, egyetemet végzett fiatalok. Jelenleg munkát is keresnek. Voltak már így Sound-on is. A legtöbb pénz, amit egy összegben egy embertől kaptak, az 20 ezer Ft volt. Jelenleg majdnem egy napijegy árát gyűjtötték össze eddig. Pénz nem volt nálam, de drukkolok nekik!

„...drukkolok nekik!”

Csütörtök

Sokszor érzem úgy, hogy a Sziget egy zárt világ, de ma bebizonyosodott, hogy nem élünk búra alatt. Több órán keresztül esett az eső, így a terep most vált tereppé igazán. A sátrazás pedig kényes programmá. A crew pass egyik előnye, hogy akár családi ernyővel is be lehet jönni. És egyből egyik hátránya (vagy másik előnye), hogy vadidegenek csatlakoznak be az ember mellé az esernyő alá. Egyébként megfordult a fejemben, hogy ezt az esőt is az Auchan intézte, mert kitermelték az éves rezsiköltségüket a mai esőkabát, esernyő, gumicsizma forgalomból. A Szigeten több formában is jelen van a YOLO¹ életérzés. Lásd pl. bungee jumping vagy a Before I die fal.

„YOLO”

Ugyanakkor a túlvilági lét ígéretei is megjelennek. Így például a Lelki betérő nevű sátor, vagy a Kérdezd a rabbit 10 Ft-ért pavilon. (És mivel idén pont a Sziget alatt távozott az élők sorából Robin Williams, így a Before I die fal is kettős funkcióval bír.) Mindkét opció az elmúlástól való félelemre adott válasz. Itt a Szigeten ez végülis érthető.

¹ You Only Live Once / Eccerélünk

„Kérdezd a rabbit 10 Ft-ért”

Miután elállt az eső az egyik sátorban tartottunk egy konstruktív “linguistic landscape” megbeszélést négyen-öten. Érezhetően áradt a szeretet. Hiszen ez már a negyedik nap.

„...áradt a szeretet.”

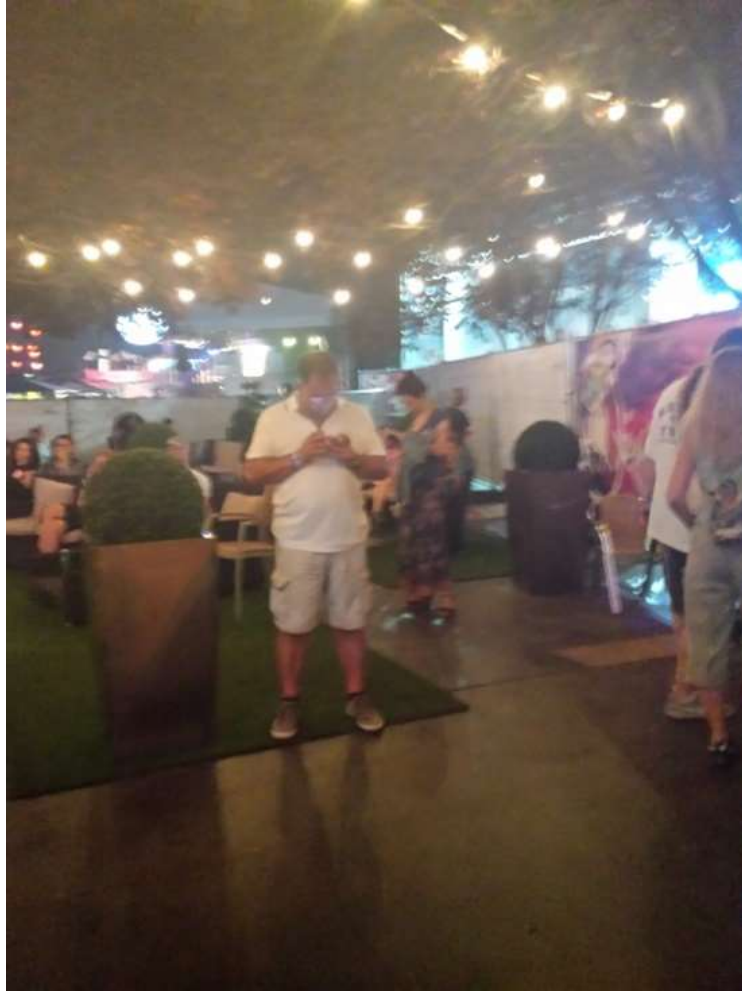
Aztán páran vacsora után elindultunk felfedezni a Torrente nevű ivodát, ahol közös szakmai erővel megalkottuk a Torrente nevű koktélt. Majd felfedeztük a lábbiliárdot, és csocsóztunk osztrák sógorainkkal.

„...felfedeztük a lábbiliárdot...”

Innen a VIP részleghez mentünk. Párszor már betévedtem ide, így láttam már a nappali és az éjszakai arcát is. Alapvetően sziget a Szigeten. A pucc és a celeb úgy jöhet szigetelni, hogy valahol teljesen máshol van, és nem lesz koszos. Itt is jó, csak máshogy. Sok híresnevezetességet lehet itt felfedezni. (Zenészek, médiások, sportolók, politikusok stb.) Puccos helyek pultjai üzemelnek, és extrém puccosak a WC-k is. (Legalábbis így a negyedik napon a többi toitoi-hoz képest.)

„Zenészek, médiások, sportolók, politikusok stb.”

Rövid VIP-es kitérőnk után (időközben lemorzsolódott kis társaságunkkal) a felnőtt-homokozón és tábortúzón túl található cirkuszbába keveredtünk. Persze teltház volt, és már javában ment a műsor, de a crew pass-szel fellibbentek a sátor ponyvái. Életünk cirkuszelőadása volt. Nagyon egyedi hangulat. Na azt hiszem, hogy ez az élmény a two in one példája annak, hogy mindig ott vagy, ahol lenned kell, és hogy azt, ami itt történik nem lehet átadni, csak átélni.

A kifelé vezető utamnál, már egyedül, valahogy bekeveredtem a nagyszínpad mögé, ahol akaratom ellenére beirányítottak a nagyszínpad backstage-ébe. (Természetesen, mert crew pass-em volt, és mert mindig ott vagyok, ahol lennem kell.) Ennek a kalandnak valami egészen speciális hangulata volt. Úgy éreztem magam, mint egy kisgyerek egyedül a vidámparkban zárás után. Valamelyik világsztár már épp elhagyta a backstage-et is, és már csak a mondhatni elég VIP-es hangulatú „backstage díszletek” voltak jelen, meg pár „kolléga”.

Kifelé (már a Sziget bejáratánál) szembesültem azzal, hogy a rendőrök segítőkészsége, kedvessége soha nem látott magasságokban szárnyal. Ilyen szintű türelmességet és empátiát magyar rendőrtől még nem tapasztaltam soha sehol ezeddig. De a nap folyamán kiszúrtam a Sziget északi részén külföldi rendőröket is, akik meglehetősen jól illeszkedtek a fesztivál jelmezbálos hangulatához.

„Jól illeszkedtek a fesztivál jelmezbálos hangulatához.”

Péntek

Napomat a Csónakház nevű, kicsit a Sziget atmoszférájából kilógó helyen kezdtem, ahol egy spontán gitározó srác köré gyűltek páran. Eme kedves reggeli jelenet ékes példája annak, hogy itt a Szigeten az élőzene minden formában és mindenhol jelen van. Délután például, amikor ismét linguistic landscape megbeszélést szerveztünk, ezúttal a bejárathoz közeli dohányboltoshoz, újabb példájára bukkantam az élőzene mindenültre. Itt egy szabadon felállított zongora állt, ahová egymás után ültek le az emberek játszani egy kicsit. Este pedig egy fémtárgyakból álló installációt fedeztem fel, amit bárki üthetett, vágthatott kedvére. Szintén itt, pár méterrel arrébb pedig már egy cigány muzsikus húzta. Szürreálisan csodaszép.

„...az élőzene minden formában és mindenhol jelen van.”

Visszatérve a reggeli helyszínhez, az általunk megfigyelendő piackutató cég kérdezőbiztosai már javában mítingeltek mikor odaértünk. Látszólag nem örültek nekünk, de aztán a kutatásvezetőjük bemutatott pár kérdezőbiztosnak minket, hogy velük mehessünk szemlére. Amiből aztán nem lett semmi, mert az egy órával későbbi megbeszélte találkozóra nem jöttek vissza.

Elindultam utamra a dohánybolt felé, ahol már másodszor jártam életemben, de a biztonsági őr úgy örült nekem, mintha az édesanyját látná hét év katonaság után. (Magyar vagyok, nő vagyok és persze crew pass-os...)

Útközben kiszúrtam magamnak egy autentikus cigány családot. Szerintem enni jöttek, meg a ringlisre (óriáskerék). Nem valószínűsítem, hogy a jó programok miatt. Az ember aztán ennek hangot is adott: “eegyünk valami gíroszt” Hát mit mondjak, jólestek a magyar szavak.

Az ötödik napon már teljesen természetes, hogy közvetlenül egymás után olyan irreális-szürreális szituációkban találom magam, vagy legalábbis jeleneteket látok, amikben/amiket máskor, kint a hétköznapi életben két egymást követő szökőévben sem. Csodálatosan kikölkentő élmények, ingerek és életforma. Végig se fut az emberen az egyik, már jön a másik.

Garantáltan a jelenben élsz!

Ilyen volt az is, amikor közvetlenül az előbb leírt szituáció után pár méterrel előttem kiszúrtam a kukásokat. Itt egy pillanatra elbizonytalanodtam, hogy vajon tényleg dolgoznak-e, vagy csak

jelmezes szigetelők. De aztán rájöttem, hogy valószínűleg külön casting volt a kukásoknak. Minden elismerésem az arculatfelelősnek. (A rendszám meg jó, hogy nem LSD...)

„...külön casting volt a kukásoknak.”

Szombat

Jelentem, itt már nagyon szombat van.

A kora délelőtti órákban támolyogtam kempingünk felé, mikor előttem az úton feltorlódott a járókelő nép. Először nem tudtam mire vélni a dolgot, de aztán mivel mindenki felfelé nézett, felnézvén az égre hamar összeraktam, hogy egy srác akar éppen ugrani az egyik bungee jumping-ról. Ez ugye önmagában nem indokolná ezt a figyelmet itt a hatodik napon a Szigeten, nade a srác finoman szólva berezelt saját ötletétől, és percekig meredt mozdulatlanul a mélységbe. Csodálatos volt látni, ahogy a tömeg letről egy emberként biztatja, majd örül a srác ugrásának, bátorságának, sikerének. Meghatódtam. Ez az egyik legspeciálisabb élményem a Szigeten. El is gondolkodtatott, hogy milyen alapvető emberi érzések nyilvánulnak itt meg, amikről kint azt gondoljuk, hogy nincsenek meg az emberekben.

„...a tömeg letről egy emberként biztatja, majd örül a srác ugrásának, bátorságának, sikerének.”

Este aztán végre a Magic Mirrorban! A buli, ahol aztán tényleg az anyag a fontos nem a forma. (Újrabontva az arisztotelészi dialektikát.) A sátor belül a nagy lepusztultság jelzővel írható le talán a legmarkánsabban. Kb. semmi nincs bent csak egy színpad és egy max. 3X3-as dobogószerű, hozzávetőlegesen 1 méter magas emelvény koncepció nélkül valahol, akárhol, bárhol az enteriőrben. Altschach László kolléga szavait idézve, ami veszélyesebb volt, mint az összes bungeejumping együtt a Szigeten.

„...egy max. 3X3-as dobogószerű, hozzávetőlegesen 1 méter magas emelvény koncepció nélkül valahol, akárhol, bárhol az enteriőrben.”

A hely felfedezése után már nem számítottam semmi újra, szokatlanra vagy meglepőre. Aztán bebocsáttatást nyertem a sátor kordonokkal elzárt háta mögötti extrém titkos, zártkörű, kicsit illegál hangulatú különbulijába. Na, ez az az egyik élményem, amit még fél évvel a történte után is úgy érzek, hogy nem tudom leírni. Filmszerű jelenetek következtek, amiben én voltam a narratív főszereplő. Láttam a főcímet is: „A Magic Mirror és ami mögötte van”.

„A Magic Mirror és ami mögötte van”

Vasárnap

Egy biztos. A hetedik napra nemhogy beköltözöl, belakod, de örökre Sziget-lakó maradsz. Nem mulatsz, nem kutatsz, így élsz. A decens kezdet ellenére csütörtök magasságától bedarált engem is a Sziget. Az elején még problémám volt a tér-idő görbével is, de hétféjére (Amely kifejezés egyébként teljesen értelmét veszti a Szigeten. Maximum: A hét végére.) meghajlítottam. Az első pár napban még úgy éreztem, hogy nem tudok mindig ott lenni mindenhol, ahol kellene, jó lenne. Aztán a hét közepén kezdett olyan érzésem lenni, hogy nem véletlen, hogy épp akkor vagyok ott, ahol vagyok. Bár alapvetően nem hiszek a véletlenben, de azért fatalista sem vagyok, és tisztában vagyok azzal is, hogy a Szigeten párhuzamosan rengeteg ütős dolog történik, mégis a hét végére bizton állíthatom, hogy mindig ott vagy, ahol lenned kell. A Szigeten biztosan.

Utólag egy dolgot nagyon bánok. Mégpedig, hogy nem kapcsoltam be a telefonomon a lépésszámlálót. Rengeteget mentünk, amely már ott is sejthető volt, de a legnagyobb bizonyítéka, hogy pár nappal a Sziget után simán futottam a 13 km-t megállás nélkül, az előtte szokásos 5 km helyett.

Az utolsó nap bár mocskosul fáradt voltam, a lelkem és az elmém úgy éreztem, szárnyal. Valami olyan belső szabadságra értem (Oppá „Island of freedom”), amit már nagyon rég nem

éltem át. Soha nem éreztem ennyire intenzíven, hogy a világ bennem van és nem körülöttem. Erre a 7 napra eltűntek a problémáim. Nem megoldódtak, hanem nem léteztek!

Éjjel, a zárókoncert végén, már a búcsúzás és sátorbontás után egyedül mentem vissza a kempingbe, hogy a csomagjaimat összeszedjem, és elhagyjam a fesztivált. Fájdalmasan gyönyörű hangulata volt számomra az elmúló Szigetnek. Látni, ahogy eltűnnek a kempingben a talpamba égett ösvények, amint felszedik a sátrakat, és elképzelni, ahogy nem csak az ösvényei, de az egész Siesta kemping és minden emlékekkel teli hely eltűnik. Mintha a lényemet bontanák, pedig csak 7 napot töltöttem itt. Életemben kétszer éreztem magam így és ennyire fáradtnak, vagy inkább erőtlennek, mégis miközben húztam a csomagjaimat, végig azon agyaltam, hogy hogyan tudnék még az utolsó pillanatig jelen lenni. Bár szörnyű elmúlásézés lett úrrá rajtam, fülig érő szájjal, csigalassúsággal és minden útbaeső helyszínnél kicsit megállva hagytam el a Szigetet. Útközben pedig vadidegen arcok könnyörögtek különböző nyelveken, hogy maradjak még. Volt két srác, akik kivették a kezemből a bőröndöt, és elkaptak egy táncra. Keringőztünk az út közepén a tömegben elektronikus zenére. Szinte rituális volt az egész. Minden lépésemmel éreztem az elmúlást.

A jövőbe mutatóan már a megfigyelések alatt, de igazán a terepmunkanaplók elkészülte után összeáll az emberben pár kutatási témakör. Nekem az alábbiak:

1. Élőzene (Rengeteg formában, mindig mindenhol jelen van. Ennek leírása érdekes lehet. Mind a koncertekkel, mind összességében a zenével kapcsolatosan véleményem szerint elmondható, hogy a Szigeten nem is a zenei stílus vagy a zenélő kiléte a lényeg, hanem a speciális hangulat, az emberek, a környezet. Kívülről sosem értettem például, hogy hogyan érdekelhet a Szigeten szinte mindenkit ugyanakkor egyazon nagyszínpadi fellépő. Egy stílus, egy zenekar, egy előadó éppen több tízezer teljesen más kaliberű fesztiválózt? Hát kérem szépen, nem a hasonlóság hozza őket össze, hanem a gigantikus koncertélmény. Aminek nem a zenei stílus, vagy a színpad a lelke, hanem éppen az összegyűlt emberi sokaság. Amely nem tömeg, de nyilván nem is közösség. Számomra valami eddig megfejtethetlen szociálpszichológiai csoportképződmény, amely megfigyelésére érdemes a jövőben kísérletet tenni.)
2. Nációk, etnikumok, identitások (A Sziget mondhatni mindezekeken felül létező köztársaság saját útlevéllel. Ezek az azonosságok egyszerre viríthatók, ugyanakkor teljesen lényegtelenek is. A zászlók benyomásaim alapján legfeljebb a meeting point kijelölésében kapnak funkciót, amúgy inkább a díszletek és a jelmezek kellékei. Ezen témán belül érdekes lehet még: Magyarként (és crew passal) a Szigeten, valamint a cigányság a Szigeten témakörök. Bár a népzeneben, művészetben valamint társadalmi kérdésben programként jelen van a cigányság, szórakozó, befogadó társadalomként látszatra kevésbé.)
3. Freedom, inerciarendszer (Érdemesebb a szerencsés helyszínt hívószóként csűrni-csavarni szerintem. Tényleg elSzigetelődik az ember a külvilágtól, és valóban egy olyan egyedi világban élhet, ami máshol sehol sem található. Minden mást jelent azok közt a dolgok közt is, amik a külvilágban, a normális létben is léteznek. pl. pénz, biztonság, értékek, technika, bizalom, konformitás, átlagosság, szeretet, buli, higiénia, fájdalomküszöb, idő stb.)
4. A Sziget, genius loci (A "hely szelleme" (genius loci) fogalom nem csak a település-marketing, de a szociológia területén is használatos. A helyhez, terekhez, épített

környezethez való kötődés vizsgálata a Szigeten véleményem szerint az egyik legadekvátább téma lehet.

Túlmutat minden külvilági valóságon, vagy akár bármely más fesztiválon. De lehet, hogy a fesztivál fogalmán is. Nem lehet befogadni, megragadni, átlátni, leírni, feldolgozni. Véleményem szerint egészében bármely nevezzük hagyományos módszerrel kutathatlan. Maximum átélhető. És ez épp elég. Konklúzióként új módszert javaslok: résztvevő átélés®! Ennek fontos eleme, hogy a naplóírás sokkal hosszabb időt kell, hogy igénybe vegyen. Hiszen vannak dolgok, amik csak pár hét vagy hónap múlva ülepszene le annyira, hogy egyáltalán írni tudjon róla az ember. Fél évvel a történetek után is van mit hozzáírom, és úgy érzem, hogy nem tudom befejezni, csak abbahagyni, Ami biztos, hogy még a grafomán résztvevő megfigyelő sem tud mindent leírni. A naplóm hozzávetőlegesen egyötöde az emlékeimnek, és kitudja hányada az élményeimnek.)

5. Asszimiláció, introspekció (Legérdekesebb ennek vizsgálata az első szigetelés alkalmával. Esetemben ennek befejezése, feldolgozása, elemzése a terepmunkanaplóim alapján még folyamatban van.)
6. Auchan
7. YOLO
8. Sajtó
9. Élet(veszélyek), problémák, kellemetlenségek
10. Banán motívum, avagy jelmezek
11. Sokkok
12. Bulizási formák, szokások
13. Szigetek a Szigeten: VIP, Csónakház, „A Magic Mirror és ami mögötte van”